

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002882

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-08-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №396 від 16.09.2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гудована Наталія Юріївна

2. Nataliia Y. Hudovana

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія

Дата захисту: 16-08-2024

Спеціальність за освітою: Мова і література (українська)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 76

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 17.07.41, 17.09.91

Тема дисертації:

1. Поетика жіночого портретування у прозовій творчості Володимира Даниленка
2. The Poetics of the Female Portrait in the Prose Heritage of Volodymyr Danylenko

Реферат:

1. Розвиток сучасного літературознавства пов'язаний зі зміною традиційних підходів до тлумачення окремих складників змісту й форми літературного твору. Одним із таких аспектів є художній образ-персонаж, що є фундаментальною категорією літературознавства, яка визначає природу, форму і функції літературно-художньої творчості. На особливу увагу заслуговує і поняття літературного портрету, яке раніше переважно розглядалося у вузькому значенні, як відображення зовнішності персонажа. Дослідники вживають його в широкому значенні, розглядаючи літературний портрет як сукупність зовнішніх і внутрішніх ознак, що дають змогу сформуванню цілісного уявлення про образ-персонаж. На сьогодні бракує системних наукових досліджень із цього питання, а особливий інтерес викликає проблема літературного портретування в сучасній літературі, яка функціонує у межах мистецької системи постмодернізму, що позначається на художньо-ідейному змісті творів загалом і на літературному портретуванні зокрема. Одним із представників

сучасного українського літературного процесу є Володимир Даниленко, творчість якого синтезує постмодерністські й неореалістичні тенденції, демонструє експериментальність жанрово-стильової й образної площин, а також утвердження ускладнених художньо-естетичних форм. Проза В. Даниленка засвідчує поєднання традицій і новаторства, використання усталених структур і прагнення до творчих експериментів. Попри наявність низки досліджень, присвячених різним аспектам літературної творчості В. Даниленка, установлено, що поетика портретування в прозі митця дотепер не стала предметом окремого дослідження, а сформульовані в проаналізованих наукових дослідженнях положення потребують уточнення відповідно до змістових і формальних особливостей творів письменника, що вийшли друком нещодавно і потребують потрактування літературознавцями. У вступі визначено об'єкт, предмет, мету та завдання відповідно до теми дисертаційного дослідження, обґрунтовано актуальність наукової роботи, подано відомості про апробацію та впровадження результатів дисертації, окреслено авторський внесок у працях, опублікованих у співавторстві, зазначено про структуру та обсяг роботи. У першому розділі дисертаційної роботи сформульовано теоретичні засади дослідження поетики художнього портретування у прозовій творчості В. Даниленка в контексті постмодерних кореляцій у зображенні жінок у сучасній українській літературі, зокрема розглянуто проблему портретування в літературознавчих дослідженнях, схарактеризовано постмодерністські трансформації у зображенні персонажа. З'ясовано, що проблему літературного портретування науковці досліджують у розрізі таких питань: сутність портрета в літературному творі, його функції, класифікація літературних портретів, їхні структурно-семантичні складники, особливості портретування в різних видах мистецтва – живописі, літературі, фотографії, музиці. Систематизовано погляди літературознавців на сутність і функції портрета в художньому творі, зокрема зазначено, що його найчастіше розглядають як відображення внутрішнього світу героя, індикатор його психологічних станів або ж як один із засобів творення образу персонажа. З'ясовано, що досліджуване поняття може вживатися у вузькому (як опис зовнішності героя) й широкому (як усе те, що сприяє формуванню цілісного образу персонажа, відтворює його сутність) значеннях. Підкреслено, що на сьогодні відсутня єдина загальноприйнята типологія літературних портретів, їх класифікують на основі таких критеріїв: кількість описуваних персонажів; співвідношення зовнішнього і внутрішнього; повнота опису; структура; ступінь деталізації зображуваного об'єкта тощо. З'ясовано, що суттєві трансформації в зображенні людини відбулися в епоху постмодернізму, вони передусім пов'язані із кризою ідеологій, антропологічним скептицизмом, деперсоналізацією людини в суспільстві, відчуттям хаотичності, розірваності, відчуженості світу, ідеєю «смерті автора» тощо. А в українському варіанті постмодернізму ще й зі спробами ревізувати морально-етичні орієнтири й цінності радянської епохи, запереченням принципів соціалістичного реалізму, реанімацією національної і релігійної свідомості. У процесі аналізу літературознавчих типологій постмодерних персонажів з'ясовано, що в їхній основі лежать такі критерії: тип художнього мислення й творчості, особливості авторського способу організації художнього матеріалу, мистецький дискурс тощо. Визначено, що в літературних творах митців-сучасників, які працюють у межах більш традиційного, реалістичного творчого методу, помітне акцентування на виразально-зображальному характері літературного портрету, який стає засобом відображення внутрішнього світу персонажа, його почуттів і переживань. Автори таких творів акцентують на соціальному, ментальному чи національному аспектах, репрезентуючи їх через окремі художні деталі літературного портрету.

2. The development of modern literary criticism is associated with a change in traditional approaches to the interpretation of certain components of the content and form of a literary work. One of these aspects is the literary image-character, which is a fundamental category of literary studies that defines the nature, form, and functions of literary and artistic creativity. The concept of literary portraiture deserves special attention, as it was previously mainly considered in a narrow sense, as a reflection of the character's appearance. Researchers use it in a broader sense, considering a literary porter as a set of external and internal features that allow to form a holistic view of the character. Today, there is a lack of systematic scientific research on this issue, and of particular interest is the problem of literary portraiture in contemporary literature, which functions within the artistic system of postmodernism, which affects the artistic and ideological content of works in general and literary

portraiture in particular. One of the representatives of the contemporary Ukrainian literary process is Volodymyr Danylenko, whose work synthesizes postmodern and neorealist trends, demonstrates the experimental nature of genre, style, and imagery, as well as the establishment of complex artistic and aesthetic forms. V. Danylenko's prose demonstrates a combination of traditions and innovation, the use of established structures and the desire for creative experiments. Despite the existence of a number of studies devoted to various aspects of V. Danylenko's literary work, it has been established that the poetics of portraiture in the artist's prose has not yet become the subject of a separate study, and the provisions formulated in the analyzed scientific studies need to be clarified in accordance with the content and 10 formal features of the writer's works that have been published recently and need to be interpreted by literary critics. The introduction defines the object, subject, purpose and tasks in accordance with the topic of the dissertation research, substantiates the relevance of the scientific work, provides information on the testing and implementation of the results of the dissertation, outlines the author's contribution in the works published in co-authorship, and indicates the structure and scope of the work. The first chapter of the dissertation formulates the theoretical foundations of the study of the poetics of artistic portraiture in the works of V. Danylenko in the context of postmodern correlations in the portrayal of women in contemporary Ukrainian prose, in particular, the problem of portraiture in literary studies is considered, postmodern transformations in the portrayal of the character are characterized: from external to internal, from pictorial to expressive. It has been found that the problem of literary portraiture is studied by scholars in the context of the following issues: the essence of portraiture in a literary work, its functions, classification of literary portraits, their structural and semantic components, features of portraiture in various forms of art – painting, literature, photography, music. The views of literary critics on the essence and functions of portraiture in a work of fiction are systematized, in particular, it is stated that it is most often seen as a reflection of the inner world of the hero, an indicator of his psychological states, or as one of the means of creating a character's image. It is found that the concept under study can be used in a narrow (as a description of the character's appearance) and broad (as everything that contributes to the formation of a holistic image of the character, reproduces his or her essence) meanings. It is stated that today there is no single generally accepted typology of literary portraits; they are classified on the basis of the following criteria: the number of characters described; the ratio of external and internal; completeness of description; structure; degree of detail of the depicted object, etc. It is found that significant transformations in the portrayal of a person occurred in the postmodern era, primarily due to the crisis of ideologies, anthropological skepticism, depersonalization of a person in society, a sense of chaos, disconnection, alienation of the world, the idea of «death of the author», etc. And in the Ukrainian version of postmodernism, it is also associated with attempts to revise the moral and ethical guidelines and values of the Soviet era, the denial of the principles of socialist realism, and the resuscitation of national and religious consciousness.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Гудована Н. Ю., Осьмак Н. Д. Художня модифікація мотиву «небесної дороги» у романах «Кохання в стилі бароко» Володимира Даниленка та «Дім на горі» Валерія Шевчука. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 28. Том 3. С. 33–39.

- 2. Гудована Н. Ю. Рецепція фольклорних сюжетів та образів у романі Даниленка «Кохання в стилі бароко». Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2022. Том 33 (72). № 5. С. 62–67.
- 3. Гудована Н. Ю. Жіночий портрет як засіб характеротворення у творчості Володимира Даниленка. Наукові записки. Серія: Філологічні науки. Кропивницький: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 4 (207). С. 62–68.
- 4. Гудована Н. Ю. Роль інтер'єру в жіночому портретуванні в прозі Володимира Даниленка. Вісник науки та освіти. Серія «Філологія». 2023. № 12 (18). С. 80–90.
- 5. Гудована Н., Корнієнко О. Художнє відображення історичних постатей у романі Володимира Даниленка «Кохання в стилі бароко». Синопис: текст, контекст, медіа. 2023. № 29 (2). С. 89–95. URL: <https://doi.org/10.28925/2311-259x.2023.2.4>.
- 6. Гудована Н. Ю., Корнієнко О. О. Постмодерні ознаки художньої прози Володимира Даниленка. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 60. Том 1. С. 115–118.
- 7. Гудована Н. Ю. Вербальні засоби жіночого портретування в романістиці Володимира Даниленка. Науковий журнал «KELM (Knowledge, Education, Law, Management)». 2023. № 8 (60). С. 44–50.
- 8. Гудована Н. Ю. Енеаграма жіночих образів у романі В. Даниленка «Клуб "Старий Пегас"». Modern trends in development science and practice: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Варна, Болгарія, 2–5 листопада 2021 р.). Варна, 2021. С. 517–520.
- 8. Гудована Н. Ю. Енеаграма жіночих образів у романі В. Даниленка «Клуб "Старий Пегас"». Modern trends in development science and practice: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Варна, Болгарія, 2–5 листопада 2021 р.). Варна, 2021. С. 517–520.
- 10. Гудована Н. Ю. Гоголівські традиції у творчості Володимира Даниленка. Зарубіжні письменники і Україна: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 16–17 лютого 2022 р.). Полтава, 2022.
- 11. Гудована Н. Ю. Архетипні візії Володимира Даниленка (на матеріалі збірки «Грози над Туровцем»). Звітно-наукова конференція студентів і аспірантів «Освіта і наука – 2023» (м. Київ, 3–7 квітня 2023 р.). Київ, 2023. С. 439–442.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осмак Ніна Дмитрівна

2. Nina D. Osmak

Кваліфікація: к.філол.н., професор, 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8041-0672

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=3gl3gu0AAAAJ>;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57226061575>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прилипко Ірина Леонідівна

2. Iryna L. Prylypko

Кваліфікація: д. філол. н., доцент, 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8743-7851

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?user=ldhCb2IAAAAJ&hl=ru>

Повне найменування юридичної особи: Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417265

Місцезнаходження: вул. Михайла Грушевського, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федосій Олена Олексіївна

2. Olena O. Fedosiy

Кваліфікація: к. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Погребенник Володимир Федорович
2. Volodymyr F. Pohrebennyk

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.01.01, 10.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9259-7953

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=_BSJHVEAAAAJ;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57226044029>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Урись Тетяна Юріївна
2. Tetiana Y. Urys

Кваліфікація: к. філол. н., доцент, 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7933-4737

Додаткова інформація: https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=t-0PAroAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate;
<https://www.webofscience.com/wos/author/record/2442369>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бикова Тетяна Валеріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бикова Тетяна Валеріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кліваденко Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна